

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 13. 12. 2022

TEPLICKÉ CAFÉ NOBEL: ARCHEOLOGIE Z LETADLA

Před 30 lety zahájilo několik archeologů z Čech a Moravy systematický průzkum krajiny z nízko letícího letadla, spojený s obrazovou dokumentací. Daří se tak objevovat pravěké, středověké i novověké objekty skryté pod zemí. Jeden z průkopníků „letecké archeologie“ u nás, prof. PhDr. Martin Gojda, CSc., DSc., z Archeologického ústavu AV ČR v Praze, představí nejzajímavější z objevů ve čtvrtek 15. prosince na teplické hvězdárně.

Sedmdesát let po prvních objevech v Anglii došlo začátkem 90. let i u nás ke zrušení přísných zákonů na ochranu státního tajemství, a tím i k otevření přístupu do vzdušného prostoru. Několik našich archeologů tuto možnost využilo a mnozí v této činnosti dosud pokračují. Mezi nimi i **prof. Martin Gojda**.

Náplní jeho přednášky bude nejen popis práce archeologa během samotného letu, ale také při shromažďování a zpracování pořízených fotografií, jejich evidenci a ukládání do digitální Archeologické mapy České republiky – centrální infrastruktury české archeologie (Archeologického informačního systému AIS). Seznámíte se i s přesným mapováním objevených archeologických lokalit (objektů a nemovitých památek) v prostředí GIS – Geografického informačního systému, a konečně také s tvorbou virtuálních 3D rekonstrukčních modelů pozůstatků pradávného osídlení odhalených převážně díky tzv. porostovým (vegetačním) příznakům.

„Uvidíte spoustu obrazových výstupů – fotografií, videoklipů, ilustrací, map a detailních plánů,“ zve koordinátor cyklu Café Nobel **Frederik Velinský**. Přednáška také zdůrazní nedestruktivní charakter dálkového archeologického průzkumu a pojedná o nejmodernějších technikách integrovaných do výzkumu historické krajiny z výšky a o tom, jak tyto postupy využíváme u nás.

Prof. PhDr. Martin Gojda, CSc., DSc., se v pražském Archeologickém ústavu Akademie věd České republiky zabývá krajinnou archeologií a nedestruktivními metodami výzkumu. Od roku 1992 vede program dálkového archeologického průzkumu a spravuje jím založený archiv letecké fotografie. Vedl řadu výzkumných projektů u nás a participoval na mnoha projektech mezinárodních. Je editorem a spoluautorem několika tuzemských a zahraničních tematických sborníků a více než stovky odborných článků. Jeho knižní monografie vyšly v České republice, Polsku a ve Velké Británii. Působí i na katedře archeologie Západočeské univerzity v Plzni.

Přednáška se uskuteční v prostorách hvězdárny v Teplicích na Písečném vrchu od 18:00 h. Místo si můžete rezervovat na adrese: hap@hapteplice.cz. Další informace o Café Nobel naleznete na cafenobel.ujep.cz.

Partnery Café Nobel jsou nakladatelství Academia a populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium.

Odkaz na fotografie k volnému užití: 1_Martin Gojda, 2_Typické porostové příznaky při pohledu z letadla; zdroj Archeologický ústav AV ČR Praha, v. v. i.

Kontakt: Mgr. Frederik Velinský, frederik.velinsky@ujep.cz, 475 285 756

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

Café Nobel je cyklus přátelských setkání veřejnosti s vědci nad šálkem kávy. Pořadatelé z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem zvou do Ústí nad Labem, Teplic, Děčína a Tisé zajímavé osobnosti ze světa vědy a prostřednictvím poutavých témat se snaží představit je samotné i jejich práci obyčejným lidem.

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 286 117
email: jana.kasanicova@ujep.cz
web: www.ujep.cz

MY JSME UJEP